

Loppuraportti

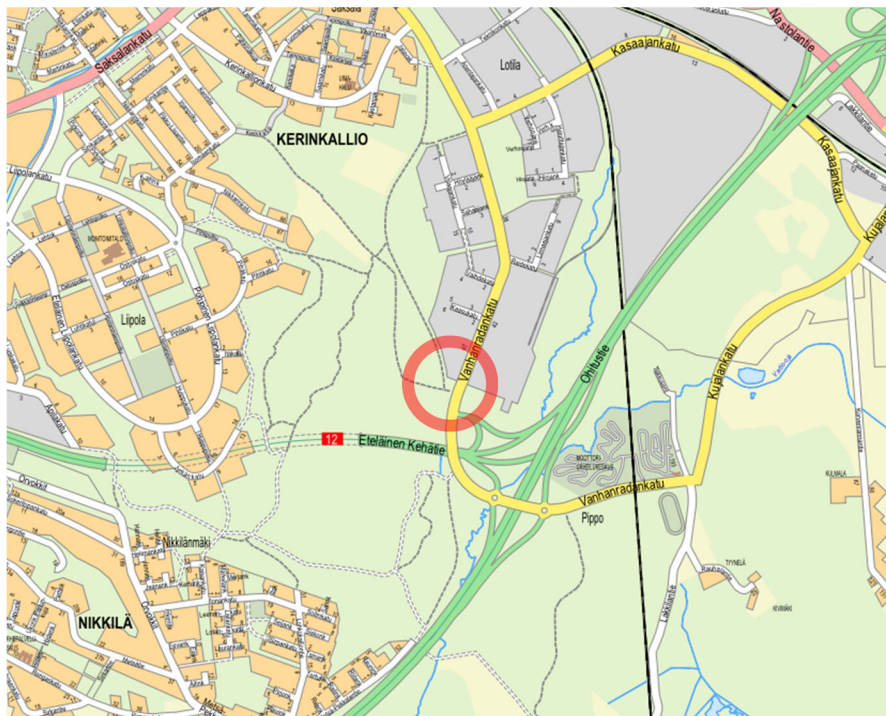
Avustushaku vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi

1. Tiivistelmä

Kaupunki teetti vedyn jakeluasemaa koskevan selvityksen, jonka konsulttina toimi Sitowise. Selvitys antoi tarvittavat vastaukset asemakaavoituksen tueksi kysymyksiin, jotka liittyivät suunnitellun hankkeen toteutettavuuteen, reunaehtoihin, tilavarauksiin, laitteistojen sijoitusmahdollisuuksiin sekä vedyn ja sähkön jakelu- ja latausasemien yhdistämismahdollisuuksiin. Myös toiminnan tarvitsemiin suojaetäisyyksiin otettiin selvityksessä kantaa, vaikka selkeitä yleispäteviä ohjeita sillä ei etäisyyksiä koskien pystyttykään osoittamaan. Asemakaavaa on mahdollista edistää nyt laaditun selvityksen avulla, mikä ei olisi ollut ilman selvitystyötä mahdollista.

2. Hankkeen tausta ja tavoitteet

Lahden kaupunki on selvittänyt mahdollisuutta asemakaavoittaa vedyn jakeluasema erityisesti raskaan liikenteen tarpeisiin. Kaupunki on käynyt keskustelua mahdollisen operaattorin kanssa, joka on ollut kiinnostunut toteuttamaan hankkeen. Operaattorin kanssa sopivaksi, mahdolliseksi paikaksi on valikoitunut Vanhanradankadun varsi Lotilan teollisuusalueen eteläosassa. Sijaintipaikka rajautuu uuden Lahden eteläisen kehätien (VT12) sekä Ohitustien (VT4) risteysalueen tuntumaan. Kaupunki on asemakaavoittamassa risteysalueen ympäristöön merkittäviä, uusia elinkeinoelämän ja teollisuuden sekä logistiikan alueita, mikä lisää raskaan liikenteen määrää alueella entisestään. Valtatiet 12 ja 4 ovat Lahden kaupunkialuetta halkovia, merkittäviä kulkuväyliä.

Suunnittelukohteen sijainti kartalla

Asemakaavoitusta varten on yhdessä ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa todettu vedyn tankkausasemaa koskevan selvityksen tarpeellisuus. Tavoitteena on ollut selvitystyössä tutkia yleisesti vedyn tankkaustoiminnan vaikutuksia, tarvittavia suojaetäisyyksiä sekä rajoitteita ympäristölle. Lisäksi alueen rajatun koon vuoksi on ollut tarpeen selvittää myös sen soveltuvuutta raskaan liikenteen käyttöön mm. ajourien ja kääntötilavarausten osalta.

3. Hankkeen osapuolet ja toteutus

Lahden kaupunki haki selvitystä varten avustusta ympäristöministeriöltä. Hankkeeseen kilpailutettiin konsultti, joksi valikoitui Sitowise. Kaupungin taholla selvitystyötä on ohjannut vetytankkausaseman kaavatyöstä vastaava asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski. Hankkeen selvitystyössä on ollut kaupungin puolelta mukana myös liikenneinsinööri Jaana Martikainen. Selvityksen tuloksia on käyty läpi Tukesin ja Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen edustajien kanssa.

4. Hankkeen tulokset

Hankkeessa valmistui Sitowisen toimesta laadittu selvitys koskien vedyn jakeluasemaa sekä sen toimintojen sijoitusmahdollisuuksia Vanhanradankadulle Lahteen. Selvitys valmistui 19.8.2024. Selvityksen tarkoituksena oli tutkia pääosin raskasta ajoneuvokaluston liikennettä palvelevan vedyn jakeluaseman toimintojen sijoittumista Vanhanradankadun varrelle kaavaillulle tontille. Lisäksi tutkittiin näiden toimintojen sijoittumisen reunaehdoja yleisellä tasolla, käsiteltiin tarvittavia suojaetäisyyksien määräytymisperusteita sekä arvioitiin teknistä ja liikenteellistä toteutettavuutta, tilavaroja, laitteistojen sijoitusmahdollisuuksia sekä mahdollisen suurteholatausaseman sijoittumista samalle tontille. Selvityksestä haluttiin riittävän yleisiä ohjeita vastaavanlaisen toiminnallisuuden sijoittamiseen myös toisiin sijainteihin, mihin selvitys myös antaa vastauksia.

Viranomaisten kanssa käydyn keskustelun perusteella selvitys vastaa hyvin sille asetettuihin tavoitteisiin ja tukee alueen asemakaavoitusta.

5. Hankkeen vaikuttavuus

Laadittu selvitys on aiemmissa viranomaisten välisissä keskusteluissa määritelty olevan ehto asemakaavan edistämiseksi. Vedyn jakelutoiminta on Suomessa siinä määrin uutta, ettei siihen liittyen ole vakiintunut yleisiä ohjeistuksia tai määräyksiä. Tästä syystä selvitys on välttämätön kaavan vaikutusten arvioinnin vuoksi. Vedyn jakeluaseman asemakaavoittaminen ei ilman laadittua selvitystä olisi ollut mahdollista.

Alueen asemakaavan on tarkoitus edetä hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2024 loppupuolella. Kaava voi saada lainvoiman ilman valituksia vuoden 2025 alussa.

6. Talousraportti

Selvityksen kokonaiskustannus oli 19 400 € (alv 0%). Selvitystyössä ei ylitetty annettua kokonaishintatarjousta. Lahden kaupunki hakee ympäristöministeriöltä avustuksena 70 % näistä selvityskustannuksista, mikä on yhteensä 13 580 €.

7. Suositukset tulevia hankkeita varten

Selvityksessä ei kaikilta osin pystytty vastaamaan vedyn jakeluaseman suojaetäisyyksiä koskevaan kysymykseen. Tämä edellyttäisi tarkempaa tietoa itse vetyaseman rakenteesta, säiliötilavuuksista, painetasoista sekä muista teknisistä ominaisuuksista, mitkä eivät olleet asemakaavavaiheessa vielä selvillä. Selvityksen perusteella on kuitenkin pystytty vastaamaan kaavoituksen kannalta olennaisimpiin kysymyksiin ja varmistumaan siitä, että asemakaava on toteutettavissa. Myöskään Tukes ja paikallinen pelastuslaitos eivät osanneet antaa yleistä ohjeistusta suojaetäisyyksiä koskien ilman tarkempia lähtötietoja. Tarkemman mallinnuksen tarve teknisten yksityiskohtien perusteella olisi siis välttämätöntä myöhemmin asemakaavavaiheen jälkeen hankkeen ympäristö- ja muun luvituksen yhteydessä.

Markus Lehmuskoski
asemakaava-arkkitehti
Lahden kaupunki